

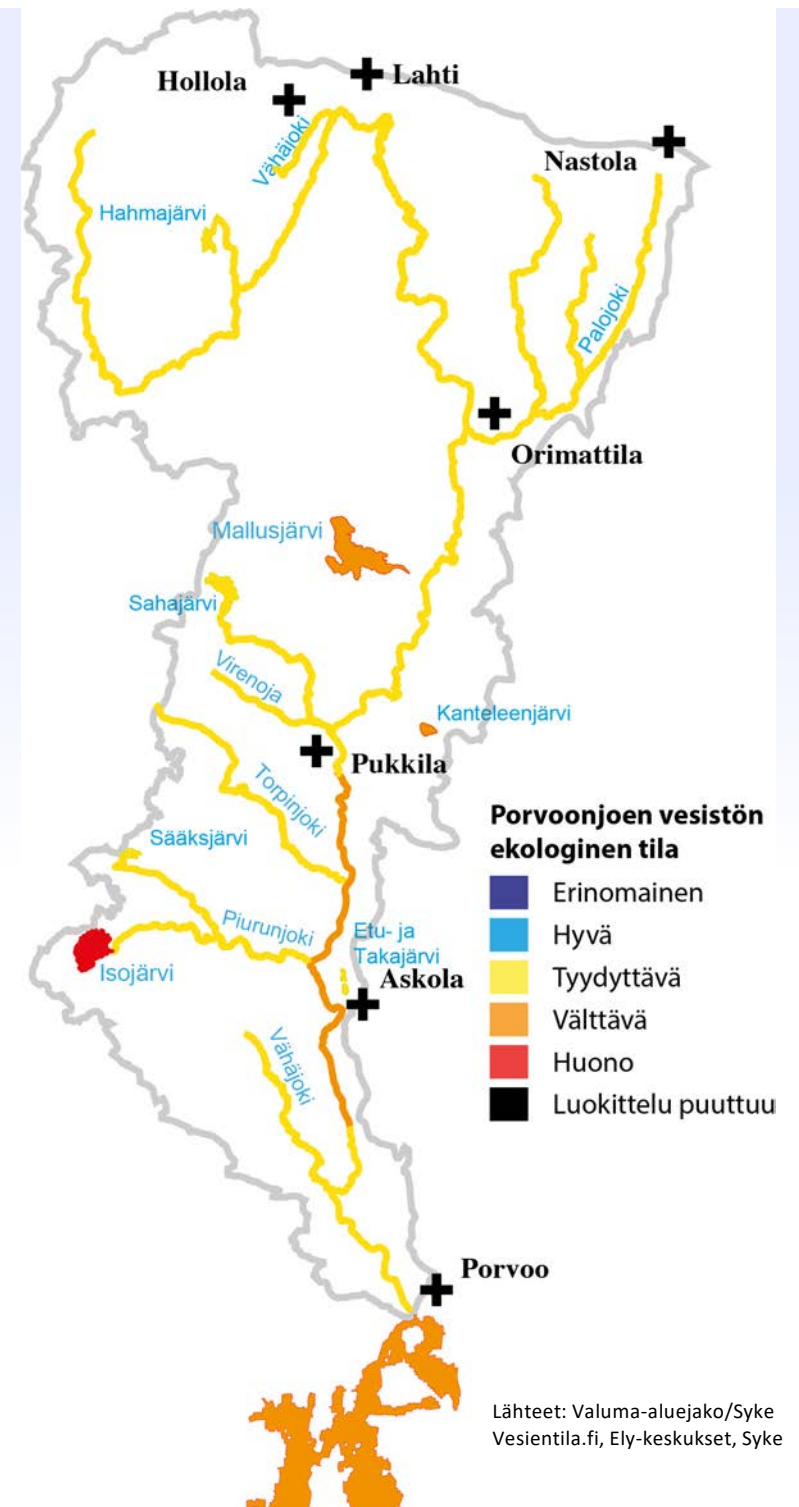

Porvoonjoen valuma-alueen vesienhallinta TOIMENPIDEOHJELMA 2024 →

**Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry.
(IUPVSY)
2024**

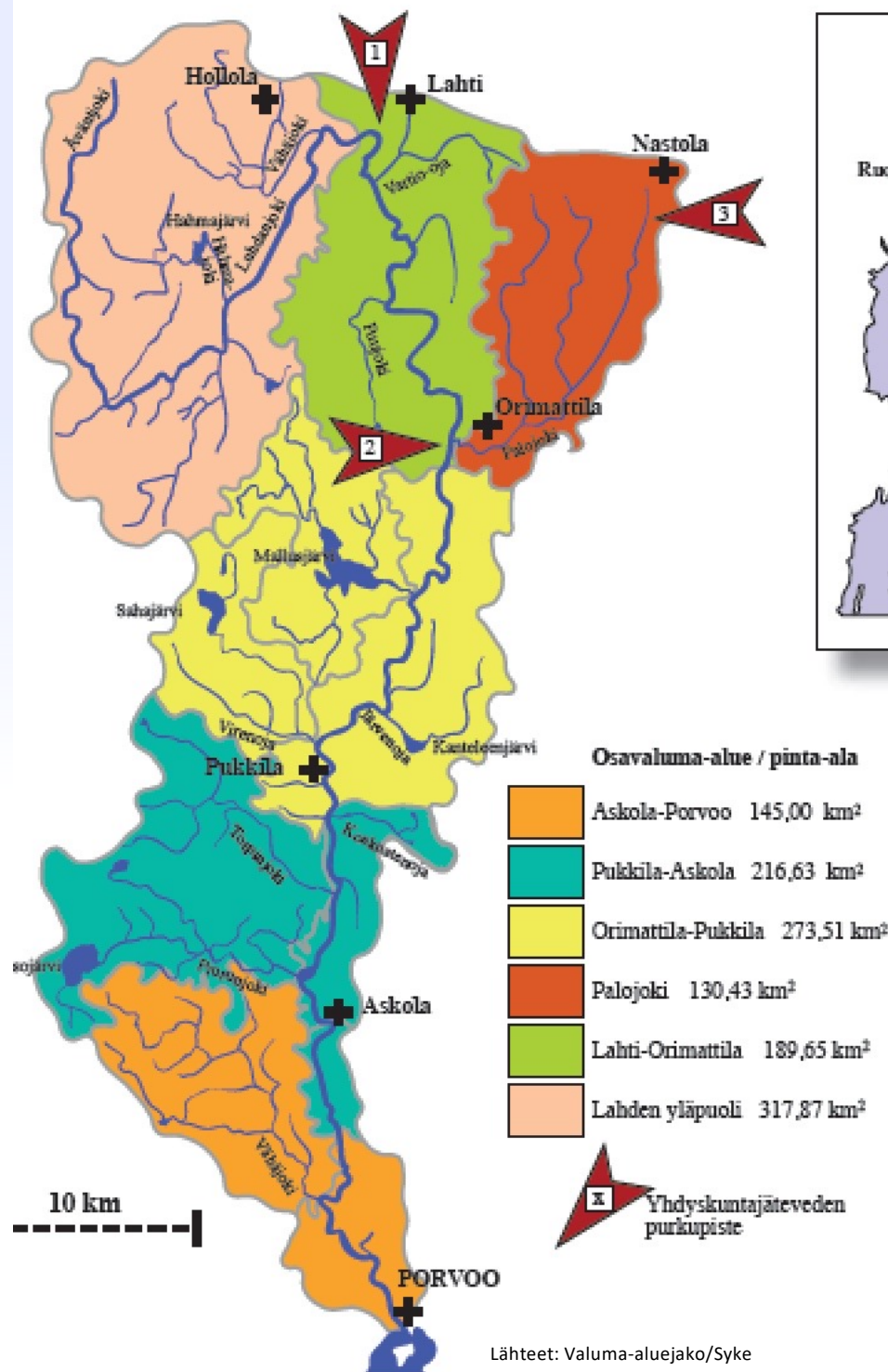
Porvoonjoen ekologinen tila

- Joen ekologinen tilaluokitus pääosin tyydyttävä, joen keskiosilta välttävä
- Valuma-alueen järvet samoin tyydyttävässä tai välttävässä, jopa huonossa ekologisessa tilassa
- Suurimmat vaikuttavat tekijät voimakas hajakuormitus ja yhdyskuntajätevesien kuormitus, ihmistoiminnan muutokset morfologiassa, kemiallinen kuormitus, voimakkaat hydrologiset vaikutukset

Porvoonjoen erityispiirteet ja osavaluma-alueet

- Porvoonjoen vesistöalueen järvisyys on vain 1,34 % ja järvien yhteenlaskettu pinta-ala 17,1 km². Yli 1ha kokoisia järviä on 52 kappaletta.
 - Sateita ja valumavesiä tasaavien luontaisten altaiden määrä vähäinen
- Pääuoman korkeusero Lahden ja Porvoon välillä on 68 m (0,7 m/km).
- Porvoonjoen vuosien 2006–2016 keskivirtaama Askolan Vakkolan mittausasemalla 10,6 m³/s
- Alivirtaama 0,79 m³/s ja ylivirtaama 96 m³/s.
 - Virtaamavaihtelut suuri kuormitusta lisäävä ja eliöstön elinympäristöihin vaikuttava tekijä
 - Valuma-alue voimakkaasti ojitettu, luontaiset vettä pidättävät alueet menetetty

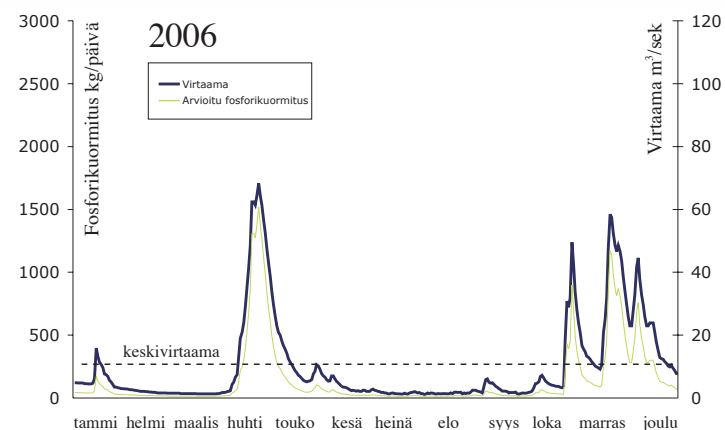
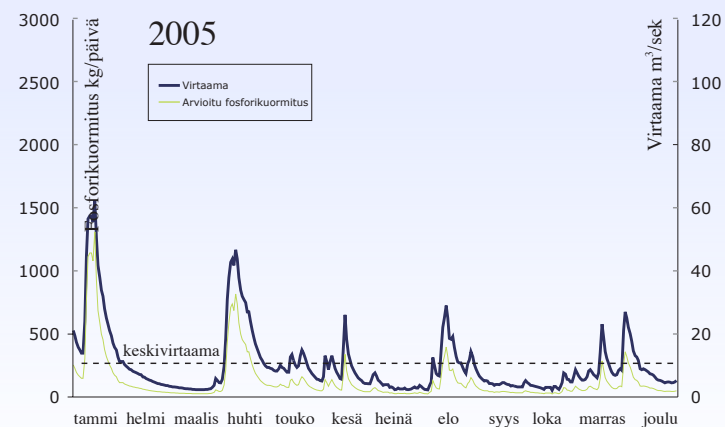
Porvoonjoki numeroina

joen pituus	143 km
valuma-alueen pinta-ala	1270 km ²
keskivirtaama	11,7 m ³ /s
pelto-%	n. 30 %
järvisyys	1,34 %
suurimmat järvet:	
Mallusjärvi	5,3 km ³
Isojärvi	3,0 km ³
Sahajärvi	2,0 km ³

Lähteet: Valuma-aluejako/Syke

Porvoonjoki on vaihteleva ja vaativa elinympäristö

- Porvoonjoella suuren osan vuodesta virtaama on selkeästi alle keskivirtaaman
- Valtaosa hajakuormituksesta virtaa läpi joen ylivirtaamatilanteissa tulvahuippujen aikaan (piikit kuvaajissa)
- Eliöstölle kriittiset ääriolosuhteet yleistyvät ylä- ja alivirtaamatilanteissa
- Nykyisellään valuma-alueella ei ole juurikaan virtaamia tasaavia ja vettä pidättäviä luontaisia alueita, joten virtaamat äärevöityvät nopeasti tulvakausina suhteessa kuivempiin aikoihin

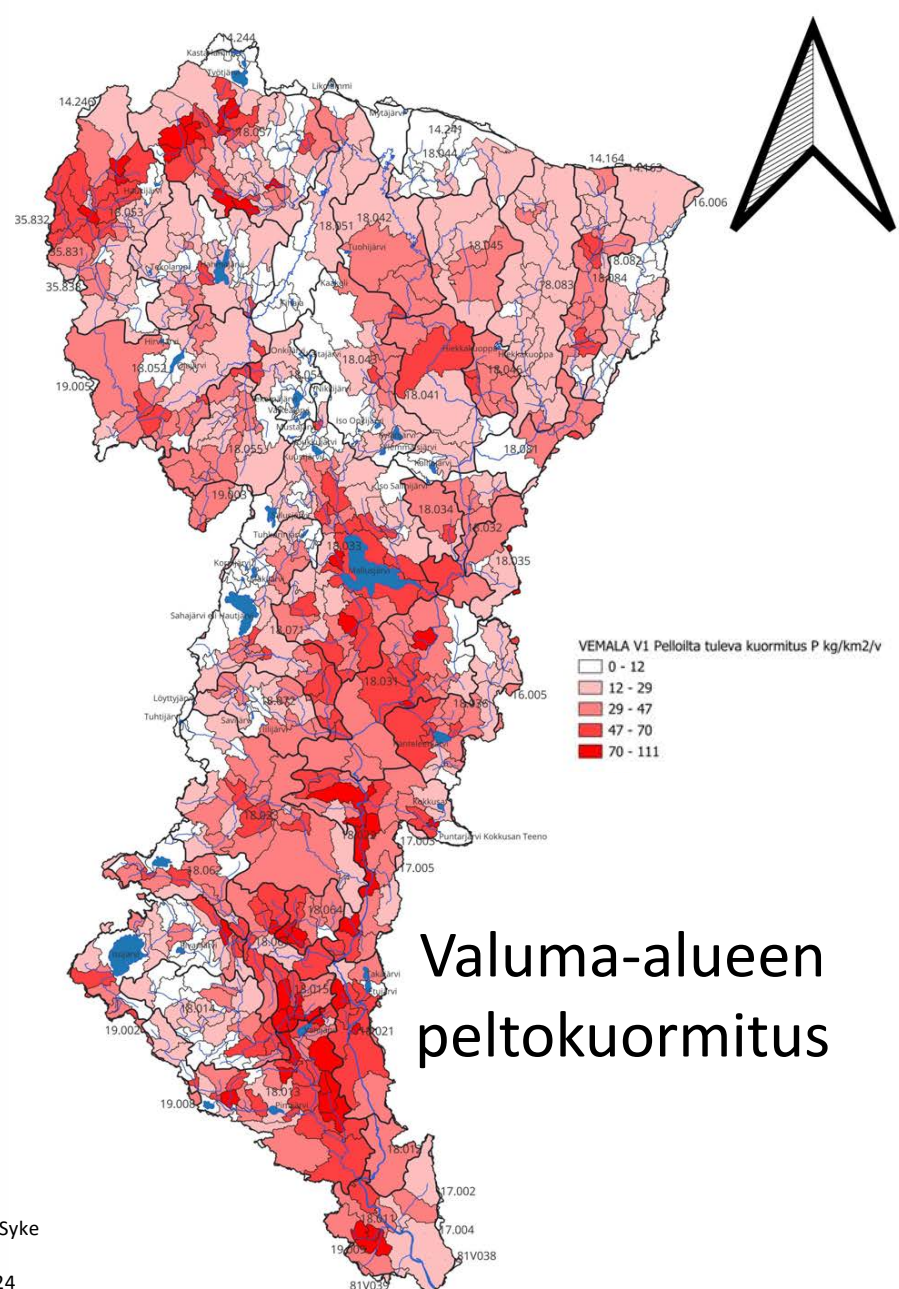
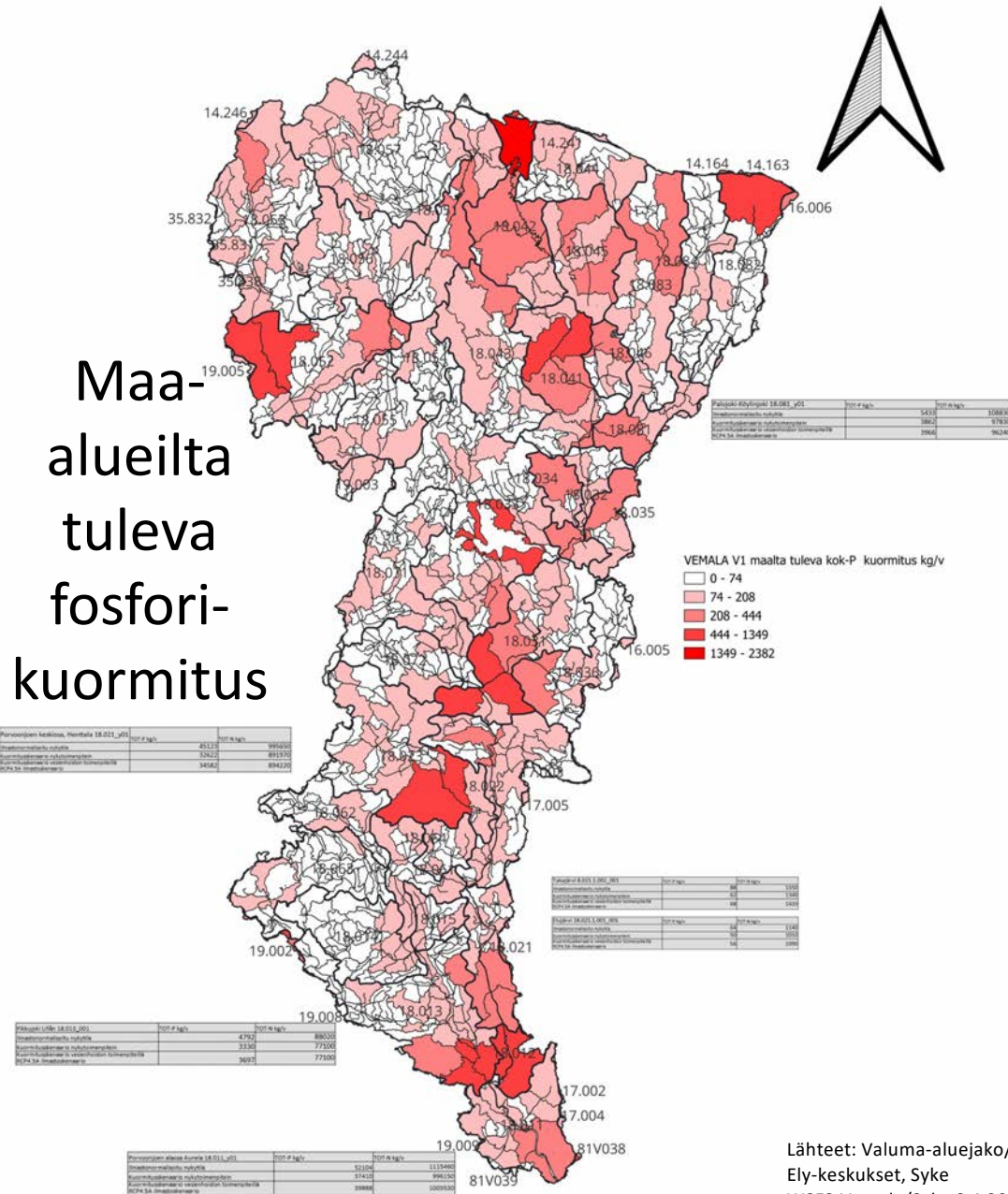

Vaikka vuosina 2005 ja 2006 keskivirtaamat joessa olivat yhtä suuret oli fosforikuormitus selkeästi korkeampi vuonna 2006 voimakkaiden ylivirtaamakausien johdosta.

Vesienhallinnan ja toimenpideohjelman tavoitteet

- Löytää keskeiset kohteet vesienhallinnan ja valuma-alueen vesiensuojelutoimenpiteiden osalta Porvoonjoen valuma-alueelta.
- Valmistella ja luoda edellytykset vesienhallinnan toimenpiteiden toteuttamiselle yhdessä maanomistajien kanssa.
- Viestiä ja neuvoa luonnonmukaisista vesienhallintamenetelmistä.
- Luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.
- Tulvien osalta kokonaisvaltainen hallinta koko valuma-alueella ja tulvariskeihin varautuminen
 - tulvakohteiden kartoitus
 - tulvasuojelutoimenpiteiden valmistelu kohteille yhdessä maanomistajien kanssa
- Vesienhallinta, kalatalous ja luonnon monimuotoisuus sovitetaan yhteen niin, että samalla turvataan maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset.
- Toteuttaa sekä Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 (Ahokas ym. 2022), Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 (Mäkelä ym. 2022) ja Porvoonjoen toimenpideohjelman 2019-2029 (IUPVSY, 2018)

Porvoonjoen valuma-alueen fosforikuormitus

Lähteet: Valuma-aluejako/Syke
Ely-keskukset, Syke
WSFS-Vemala/Syke 8.4.2024

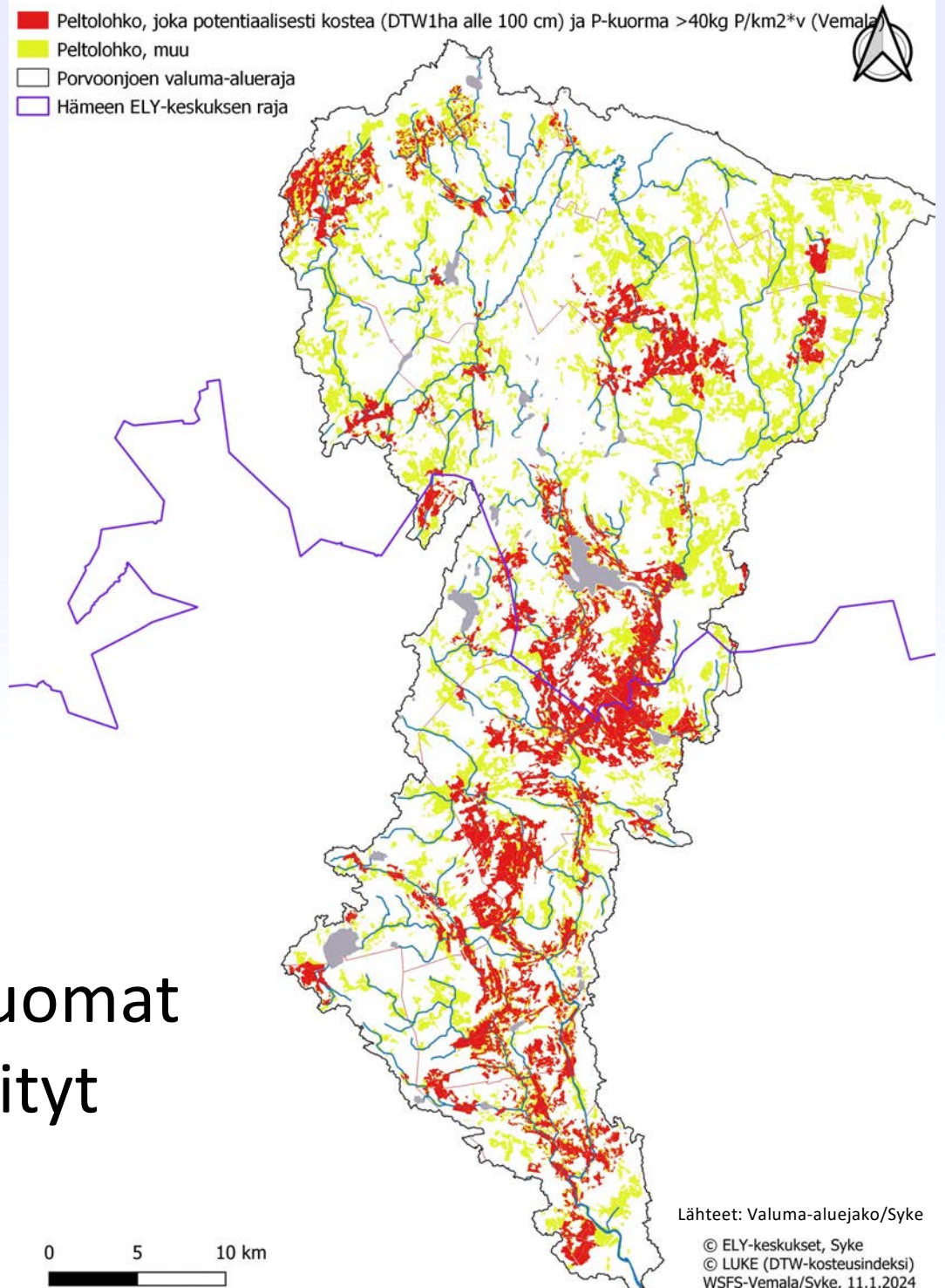
Porvoonjoen potentiaalisesti kosteat ja kuormittavimmat peltolohkot

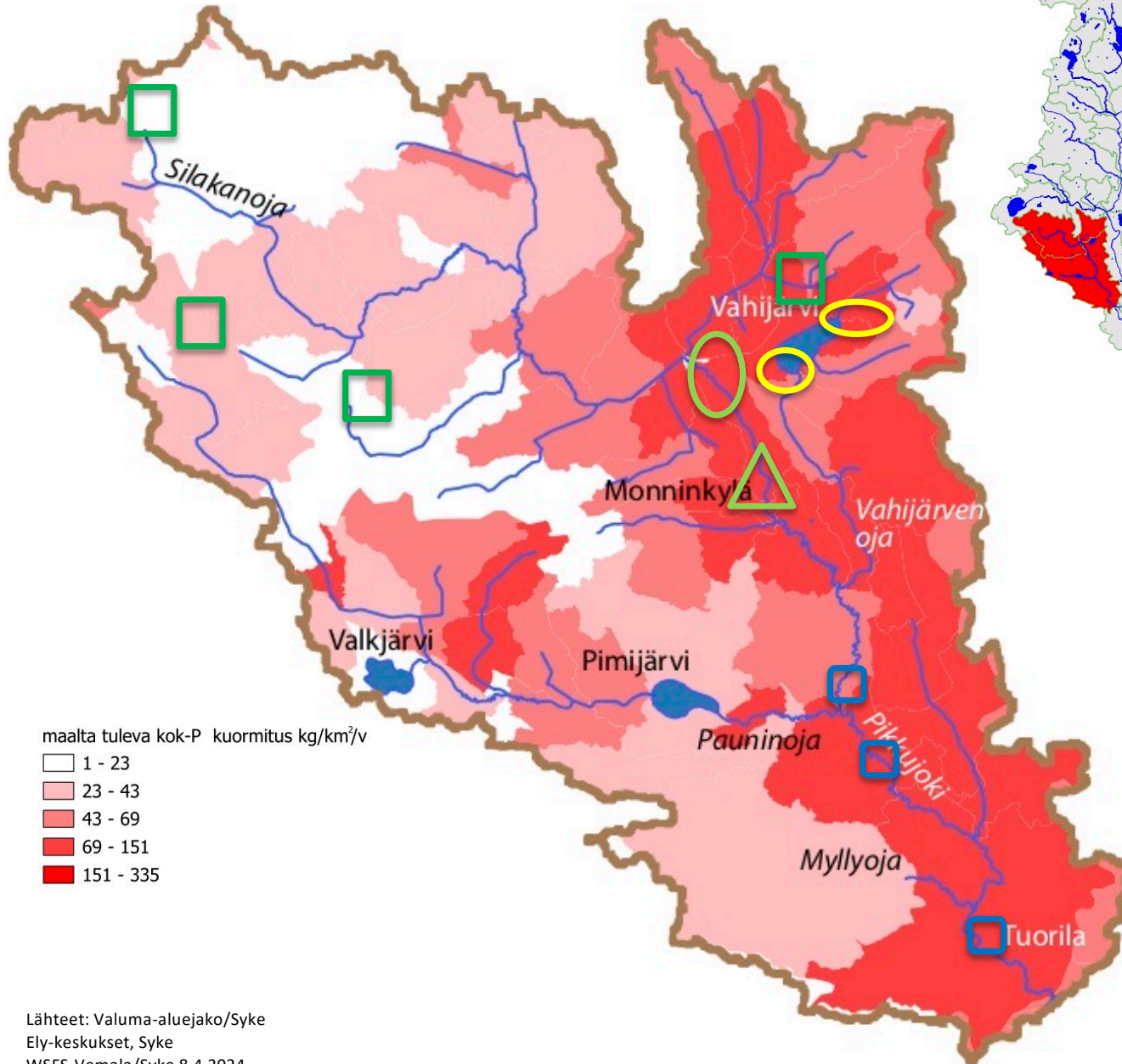
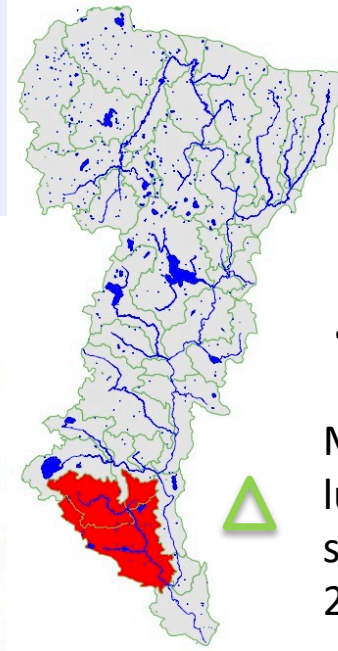
Kuva: Juha Niemi

Kartoitus

- 2-tasouomat
- tulvaniityt

Pikkujoki (Askola/Porvoo)

Toimenpiteet

Monninkylän padon
luonnonmukaistaminen,
suunnittelu ja toteutus
2025-2027

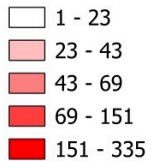
Vesienhallintatoimenpide –
2-tasouoma ja siltarumpujen
korjaus, suunnittelu ja
toteutus 2025-2026

Kosteikko ja järven
säännöstelyn parantaminen,
Valmistelutyöt 2024-2025,

Soiden ennallistaminen/
vesien pidättäminen,
valmistelut 2025-2027

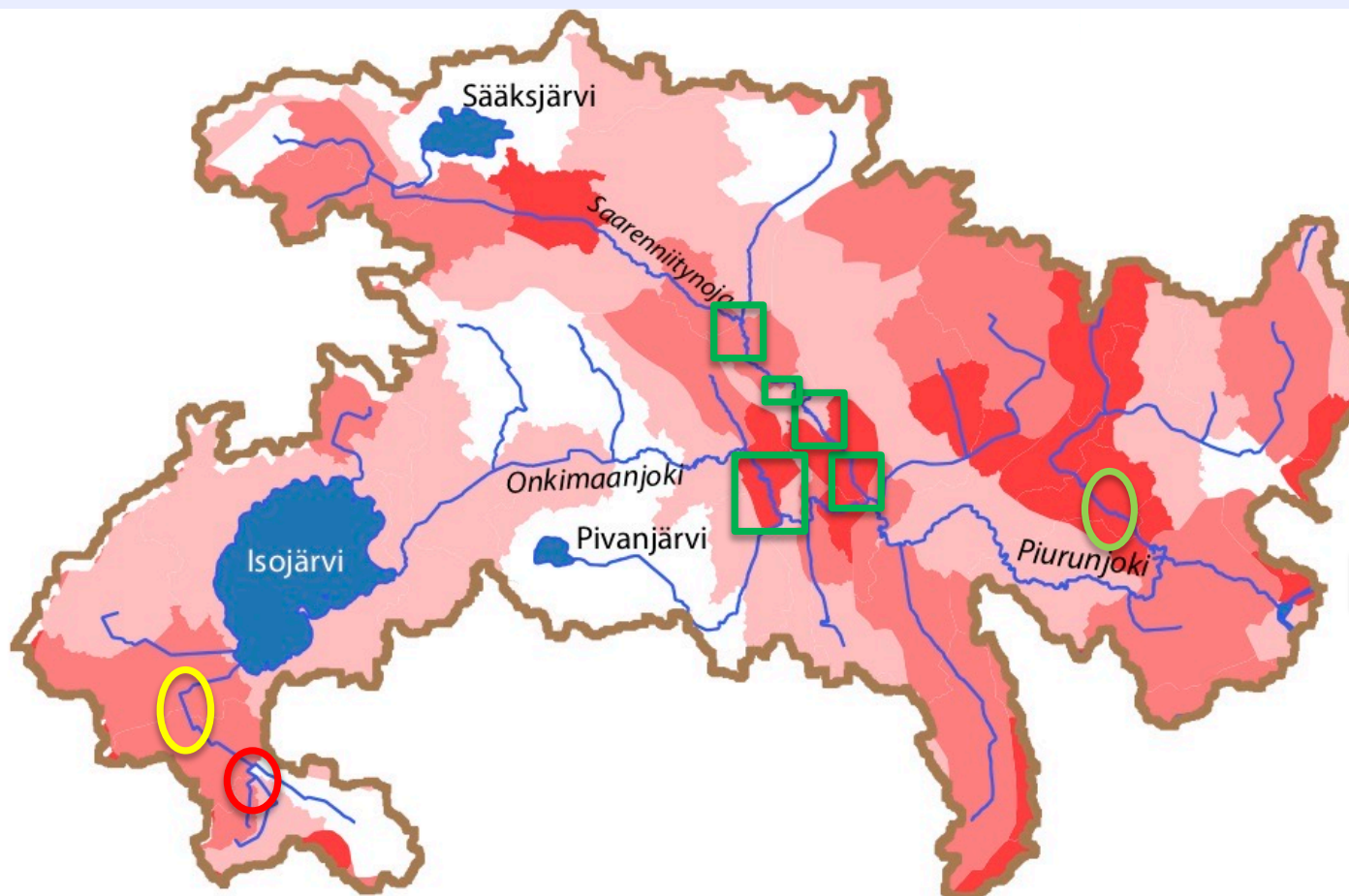
Ennallistaminen,
uomatoimenpiteet, toteutus
2024-2025

maalta tuleva kok-P kuormitus kg/km²/v

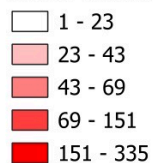

Piurunjoki

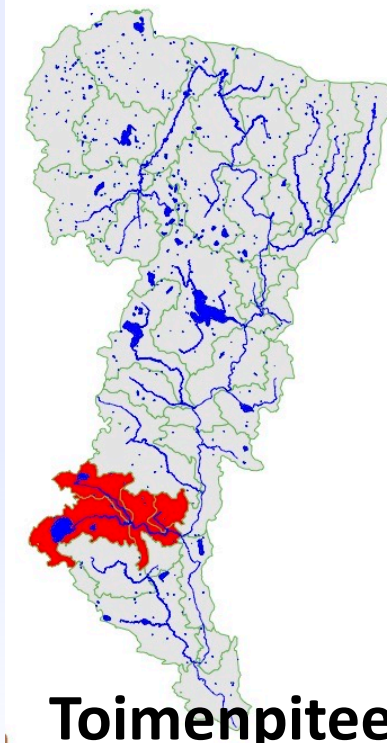
(Askola/Mäntsälä/Pornainen)

maalta tuleva kok-P kuormitus kg/km²/v

Lähteet: Valuma-aluejako/Syke
Ely-keskukset, Syke
WSFS-Vemala/Syke 8.4.2024

Toimenpiteet

Vesien pidättäminen,
pohjakynnykset ja
tulvatasanteet, toteutus
2024-2026

Vesienhallintatoimenpiteet –
2-tasouoma, toteutus 2026-
2028

Suunniteltu kosteikko,
toteutus 2025

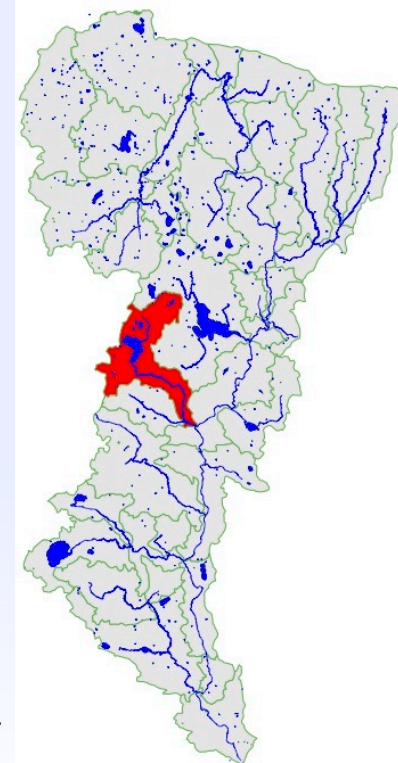

Suunniteltu/toteutunut
kosteikko

Rapuoja

(Mäntsälä, Pukkila,
Orimattila)

Toimenpiteet

Säätöaluetalouden

luonnonmukaistaminen,
suunnittelu ja toteutus 2025-
2027

Vesienhallintatoimenpiteet –

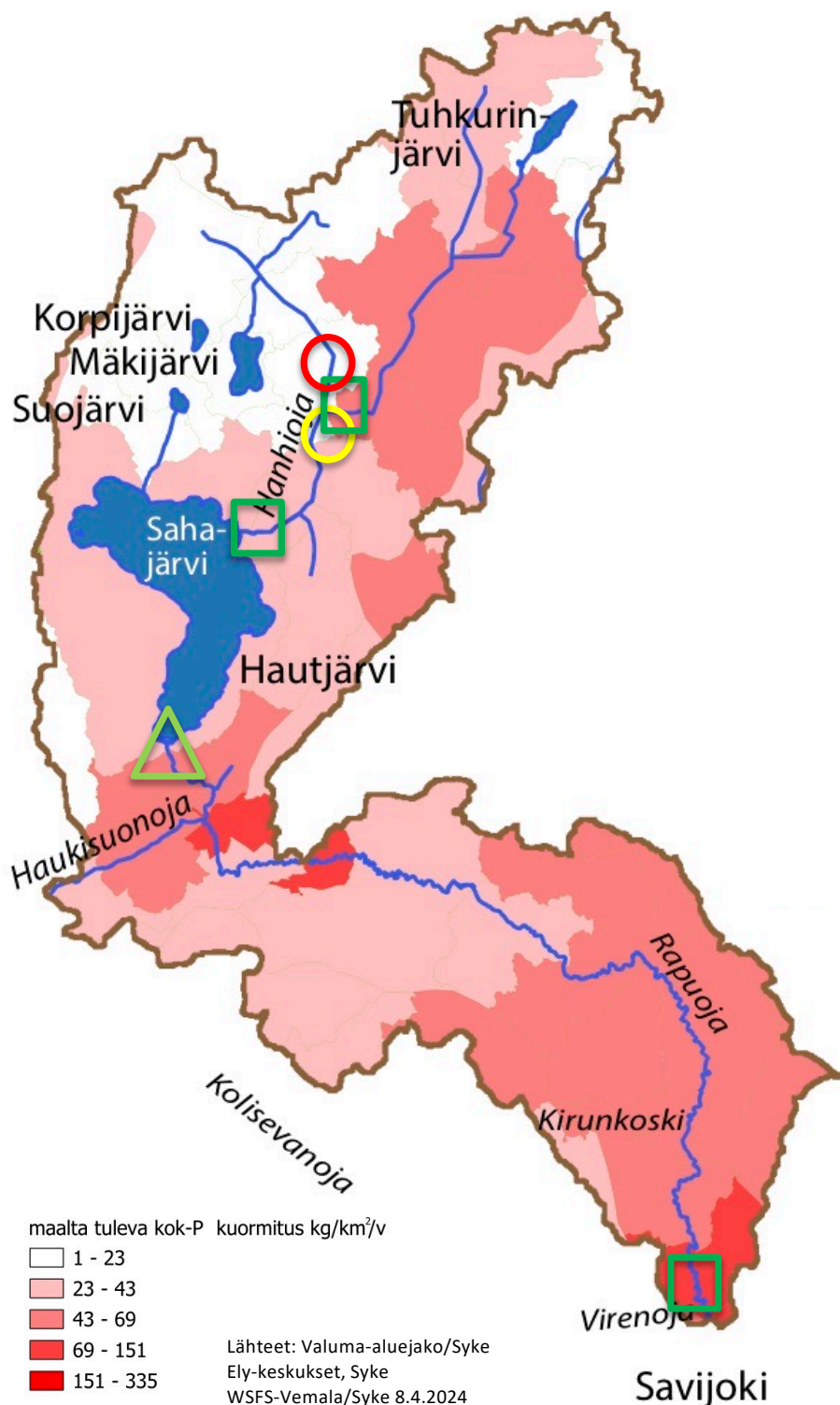

2-tasouoma, pohjakynnykset
Valmistelu ja toteutus 2025-
2028

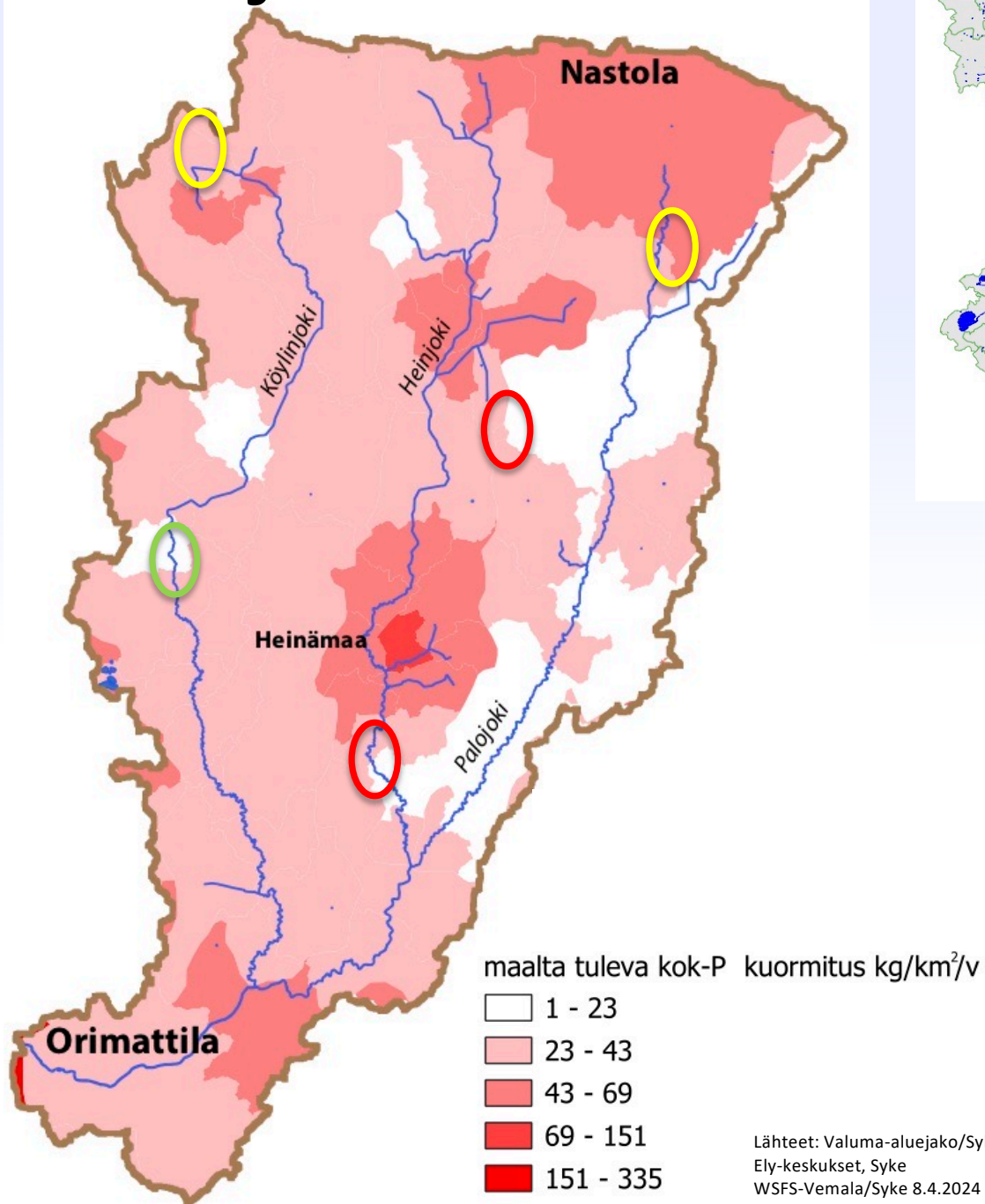
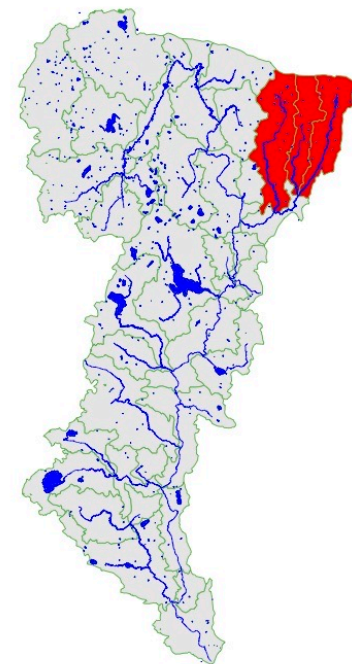
Mahdollinen kosteikko/suon
ennallistaminen, suunnittelu
ja toteutus 2025-2027

Mahdollinen suon
ennallistaminen, valmistelu ja
suunnittelu 2026-2027

Palojoki (Lahti/Orimattila)

Toimenpiteet

Vesienhallintatoimenpide
– 2-tasouoma, toteutus

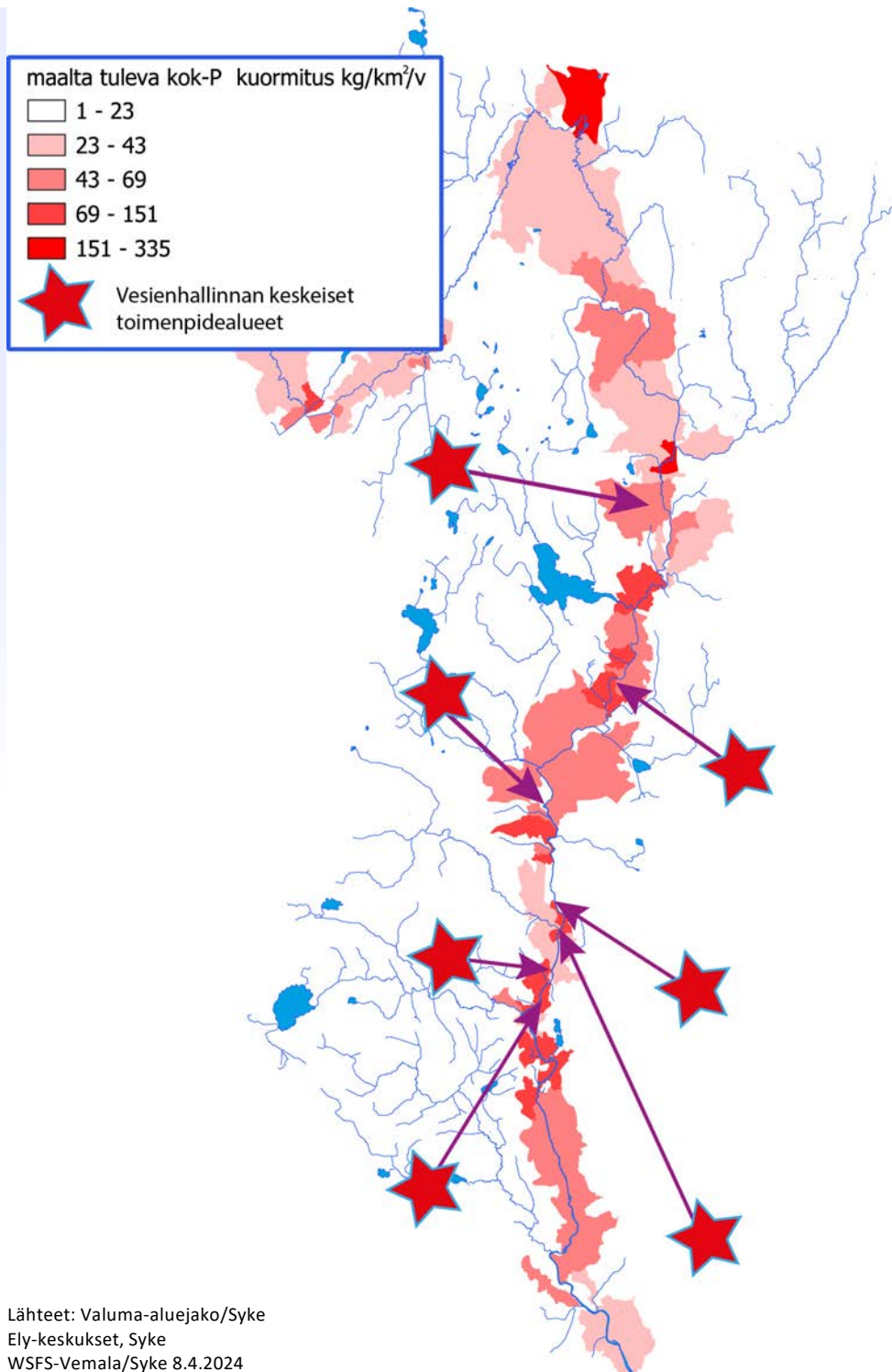
seuraavan
peruskuivatustarpeen
yhteydessä

Suunniteltu kosteikko,
toteutus ACWA LIFE –
hankkeessa 2027-2029

Suunniteltu kosteikko, ei
todennäköinen

Porvoonjoen pääuoman vesienhallinnan hot spot -alueet

- Toimenpiteiden valmistelu ja toteutus oma kokonaisuutensa
- Sidosryhmätyö ja maanomistajatilaisuuksien toteutus vuosina 2025-2026

Humaloja

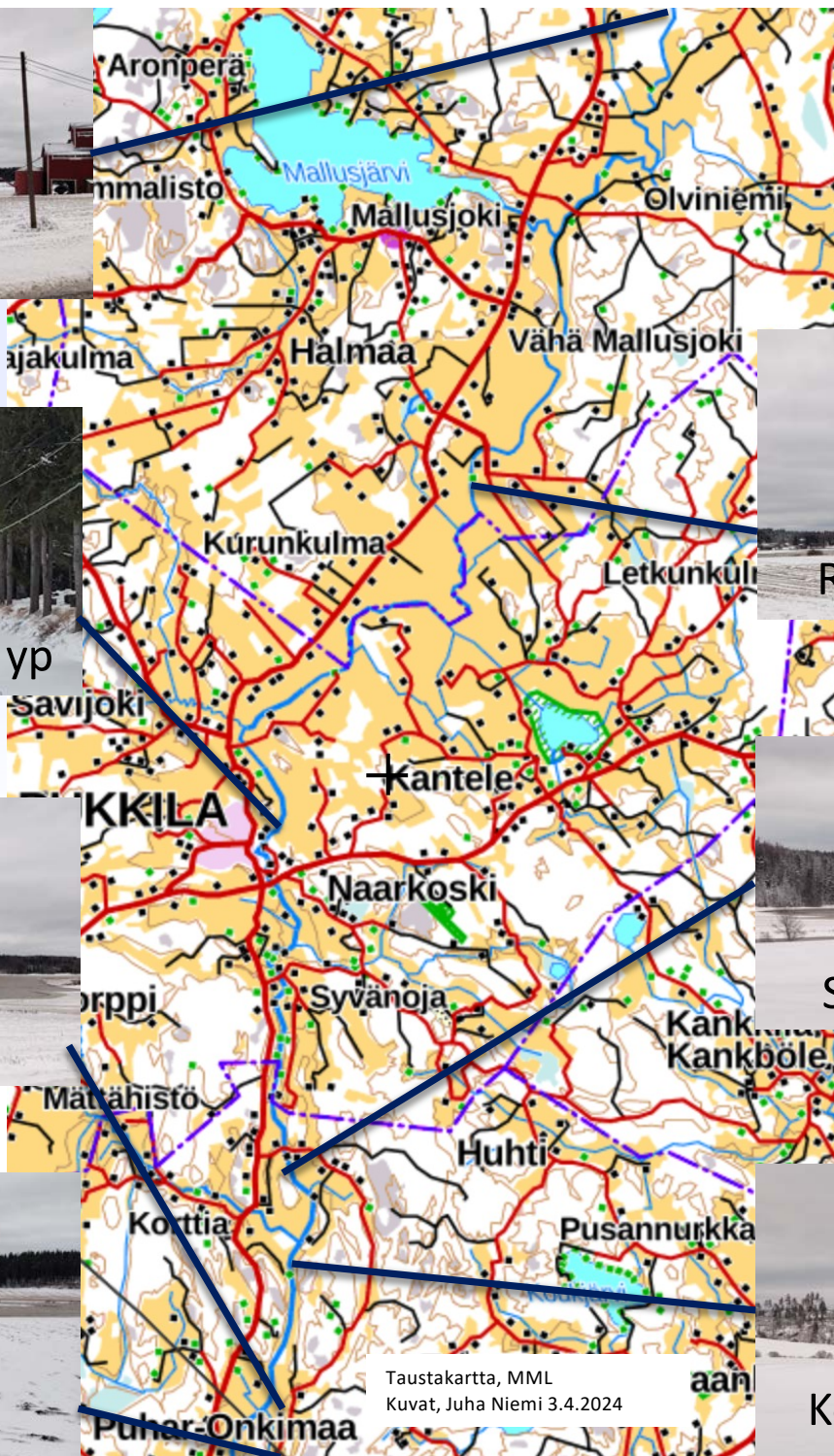
Pukkila, keskustan yp

Ilmarinkoski

Valkamaankoski

Porvoonjoen pääuoman tulva-alueet

Ruha

Siltala, Rahikontie

Kottia, Torpinjoen liittymä

Toimenpiteiden toteutus ja rahoitus

- Ävëntjärvi, Koskelankoski: Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys + ojitussyhteisö
 - Tulvaongelmien hallinta, yläpuolisten alueiden vedenpidätys
 - 2025-2028, rahoitus ojitussyhteisö + ELY-keskus
- Hahmajoki: Hollolan kunta + Vesijärvisäätiö
 - Säännöstelyn hallinta ja vesien pidättäminen, tulvatasanteet ja pohjakynnykset
 - 2024-2027, rahoitus Hollolan kunta + ELY-keskus
- Luhdanjoen HELMI-keskittymä: ELY-keskus + sidosryhmät
 - Valuma-alue-toimenpiteitä vesienhallinnan ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi
 - 2025-2027, rahoitus HELMI-ohjelma
- Isojärven kunnostushanke: Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
 - Halkianojan kosteikko toteutettu 2024
 - Tallinmäen suunnittelu ja toteutus 2024-2025
 - 2024-2025, rahoitus Mäntsälän ja Pornaisten kunnat + ELY-keskus
- Piurunjoen ja Sääksjärvenojan vesienhallintatoimenpiteet: Maanomistajat
 - Vesien viivytykset ja tulvatasanteet, pohjakynnykset, monimuotoisuuden lisääminen
 - 2024-2026, rahoitus ojitussyhteisö, maanomistajat + ELY-keskus
- Rapuoja, Sahajärven kunnostushanke: Keski-Uudenmaan ympäristökeskus + IUPVSY
 - Vesienhallintarakenteet (pohjakynnykset, 2-tasouomat), soiden ennallistaminen, kosteikot
 - 2025 →, rahoitus esiselvitykseen ja vesienhallinnan yleissuunnitelmaan SILMU ry?
 - Jatkotoimenpiteiden rahoitus kunnat + ELY-keskus

Toimenpiteiden toteutus ja rahoitus

ACWA LIFE –hanke 2026-2033

- Laaja-alaisesti toimenpiteitä koko Porvoonjoen valuma-alueella
- Valuma-alueetalkkari
 - Toimenpiteiden valmistelut, kohdekartoitukset
 - Maanomistajayhteistyö, sidosryhmätyö
- Vesivisio suunnittelu koko valuma-alueelle
- Vesien ja kuormituksenhallinnan toteutuskohteet
 - Pikkujoki (Askola/Porvoo)
 - Useita vesienhallinnan kohteita, toteutus Uudenmaan ELY-keskus, WWF, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry.
 - Kohteiden valmistelut ja toteutus 2025-2030
 - Palojoki (Lahti/Orimattila)
 - Kujalan jätteenkäsittelykeskuksen alapuolinen kosteikko
 - Nastolan jätevedenpuhdistamon ja vanhan kaatopaikan purku-uoman vesienhallintarakenteet (viivytyks + pintavalutuskenttä)
 - Kohteiden valmistelut ja toteutus 2026-2028

Viestintä ja sidosryhmätyö

- Toimenpiteiden toteutuksen kannalta on keskeistä saada maanomistajat tavoitettua ja viestittyä luonnonmukaisista vesienhallintatoimenpiteistä
- Porvoonjoen pääuoman kohteiden osalta on järjestettävä tilaisuudet keskeisillä kohdealueilla maanomistajille vuosien 2025-2026 aikana
 - 2-3 tilaisuutta. Toteutetaan Vesistötalkkarihankkeen puitteissa
 - Paikalliset tuottajayhdistykset, ProAgria, WWF ja ELY-keskukset mukaan
- Yhteistyö pidettävä jatkuvana kootun yhteistyöverkoston kautta
- Viestintä myös paikallismedioissa ja toteutettavissa osahankkeissa
- Maanomistajien innostaminen ja uusien kohdealueiden löytäminen myös viestinnän avulla
- Toteutetuista toimenpiteistä ja onnistumisista viestiminen, hyvien käytäntöjen monistaminen, katselmukset toteutetuille kohteille sidosryhmien kanssa

Toteutuksen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

- Toimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta on sisällytettävä riittävässä määrin toteutushankkeisiin
- Vaikutusten seurannalla voidaan lisätä myönteistä viestiä toimenpiteiden vaikutuksista ja kannattavuudesta
 - Vedenlaatu
 - Vesienhallinta ja tulvasuojelu, ilmastonmuutokseen varautuminen
 - Luonnon monimuotoisuus
 - Metsästys ja kalastus
 - Yhteisöllisyys
 - Alueellinen vaikuttavuus
- Toimenpideohjelman toteutuksen seuranta tehdään kolmen vuoden välein ja tarkastellaan Porvoonjoen neuvottelukunnan toimesta